

“Germans Dardenne, el que queda d’Europa”

Retrospectiva: de l’1 al 31 de març

Sessió inaugural: dimecres 1 de març 2017
Hora: 20.00
Lloc: Sala Chomón – Filmoteca de Catalunya

www.filmoteca.cat

Els germans Dardenne presenten a la Filmoteca una retrospectiva completa de la seva obra

- El cicle s'inaugura amb la preestrena de *La fille inconnue*, el seu darrer llargmetratge
- Guanyadors de la Palma d'Or dues vegades, son els portantveus d'una filmografia molt crítica amb les desigualtats socials

La Filmoteca de Catalunya programa, **de l'1 al 31 de març**, la retrospectiva completa de Luc i Jean-Pierre Dardenne *Germans Dardenne, el que queda d'Europa*, que servirà per revisar la seva trajectòria d'aquests cineastes belgues a través de 17 treballs. El cicle arrenca amb la preestrena del seu darrer film, *La fille inconnue* (2016), que presentaran a la Filmoteca el dimecres 1 de març.

Els germans, Luc (1954) i Jean Pierre (1951) Dardenne, que procedeixen de les regions obreres de la Bèlgica francòfona i s'autodefineixen com un sol director amb quatre ulls, van iniciar la seva trajectòria de la mà del dramaturg Armand Gatti i el filòsof Emmanuel Lévinas. Una constant del seu cinema és la crítica al projecte de l'Unió Europea -actualment, més qüestionat que mai-, que ha vist trontollar els seus fonaments com a garant d'un model social propi basant en la sanitat i l'ensenyament públics o subsidis dignes. Els protagonistes dels seus films, com passa amb els de Mike Leigh, Robert Guédiguian o Ken Loach, s'enfronten amb inquietut a les dificultats que la societat globalitzada i els seus efectes els comporta.

Tot i ser haver guanyat dues vegades la palma d'Or de Cannes (són dels comptats cineastes que han repetit aquest premi), molts dels seus films no han estat mai estrenats al nostre país. Aquesta retrospectiva de la Filmoteca inclou, en canvi, els films anteriors a *La promesse* (2016), el títol que els va donar el reconeixement internacional i que presentaran el **dijous 2** (20 h). Prèviament, des del 1978 havien rodat mitja dotzena de documentals que ja reflecteixen la problemàtica sindical i social de la regió propera a Lieja, d'on son originaris. Aquests films es podran veure a la retrospectiva, conjuntament amb *Falsch* (1987), el seu primer film de ficció, que podreu veure el **diumenge 5** (19 h), basat en una obra de René Kalisky sobre un supervivent de l'Holocaust que torna dels EUA a Europa i es retroba amb els fantasmes del passat. Més tard arribaria *Rosetta* (1999), la reinvenió del cinema social a través d'una noia marginal que lluita obsessivament per una feina digna i que projectarem el **dijous 9** (20 h). La protagonista, la debutant Émilie Dequenne, rebria el premi a la

millor actriu i el film seria guardonat amb la primera de les dues Palmes d'Or dels germans Dardenne. Sis anys més tard, el tornarien a obtenir amb ***L'enfant*** *El nen* (2005), retrat d'una societat devastada pel materialisme, la indiferència i la manca d'humanitat. Posteriorment, ***Le gamin au vélo*** *El niño de la bicicleta* (2011), que projectem el **dissabte 25** (19 h) o ***Deux jours, une nuit*** *Dos días, una noche* (2014), el **dimecres 29** (18.30 h) han estat dos films recents dels Dardenne -el primer, contra l'individualisme imperant i el més positiu dels cineastes; el segon, un film sobre la moral a l'àmbit laboral- coherent amb la seva trajectòria i amb una bona acollida de públic. ***La fille inconnue***, que obre la retrospectiva gràcies a la col·laboració de la distribuïdora Wanda Films, arribarà el proper divendres a les pantalles comercials amb la història de la metgessa que s'autoculpabilitza per no haver atès a una noia immigrant que apareix morta davant la seva consulta.

La retrospectiva dels germans Dardenne arriba a la Filmoteca poc després d'haver acollit la d'Eugene Green, un cineasta al qual van produir el seu darrer llargmetratge, ***Le fils de Joseph***. També es dona la circumstància, de que el darrer mes de juny, en el si del Congrés de la Federació Internacional d'Arxius Fílmics, se'ls hi va atorgar el Premi d'aquesta organització, per la seva tasca de restauració patrimonial amb la col·laboració de la Cinémathèque Royale de Bruxelles d'una obra la qual ara mostrem en còpies en DCP obtingudes a partir dels negatius de preservació. Un guardó de la FIAF abans atorgat a cineastes com Martin Scorsese, Agnès Varda o Rity Pahn.

PEL·LÍCULES PROGRAMADES A LA RETROSPECTIVA: «GERMANS DARDENNE, EL QUE QUEDA D'EUROPA »

Tot i no seguir un ordre cronològic, els films d'aquest cicle podrien dividir-se entre els que els germans Dardenne van realitzar abans i després de ***La promesse*** (1996). Aquest va ser el film que els va donar a conèixer internacionalment, tot i que la seva activitat cinematogràfica va començar el 1978 dins l'àmbit documental però amb temàtiques molt similars a les de ficció. De fet, gràcies a aquesta retrospectiva podrem veure per primer cop molts dels films del primer període dels belgues mai estrenats al nostre país.

Dimecres 1 / 20.00 h

La fille inconnue *La chica desconocida*

JEAN-PIERRE i LUC DARDENNE, 2016. Int.: Adèle Haenel, Jérémie Renier, Olivier Gourmet, Thomas Doret, Fabrizio Rongione, Christelle Cornil. França-Bèlgica. VOSE. 113'. Projectió en DCP.

Una doctora jove se sent culpable per no haver atès una noia que, després d'haver trucat a la porta de la seva consulta, és trobada morta al carrer. "L'itinerari de la protagonista i la dissecció dels Dardenne obren pas, de manera progressiva, a la manifestació d'algunes de les ferides més doloroses que sagnen diàriament sota les catifes confortables de l'Europa rica, capitalista i tancada en si mateixa: l'explotació

sexual dels emigrants, la segregació dels oprimits i la mala consciència de la societat blanca que participa en aquesta explotació, per citar algunes de les qüestions més candents que van sortint a la llum a mesura que avança el relat. El gran mèrit del film és que aconsegueix treure a la llum tots aquests temes sense fer cap discurs ideològic, sense cap pretensió de convertir els personatges en figures «representatives» (Carlos F. Heredero). **Presentació a càrrec de Luc i Jean-Pierre Dardenne**

Dijous 2 març / 20.00 h - Dissabte 4 març / 19.30 h

La promesse *La promesa*

LUC i JEAN-PIERRE DARDENNE, 1996. Int.: Jérémie Renier, Olivier Gourmet, Assita Ouedraogo, Frédéric Bodson, Rasmané Ouedraogo, Florian Delain, Hachemi Haddad, Alain Holtgen. Tunísia-Luxemburg-França-Bèlgica. VOSE. 92'. DCP.

Igor és un noi de quinze anys. La seva vida és com la de qualsevol adolescent que treballa i reparteix el seu temps entre els amics i la feina d'aprenent en un taller mecànic. Però hi ha quelcom més: també ajuda el seu pare, que fa negoci amb l'explotació d'una xarxa de treballadors immigrants il·legals a Bèlgica. Un dia hi ha un accident, i l'accidentat fa prometre a Igor que ajudarà la seva família. Aquesta promesa canviarà la vida del noi. **Presentació a càrrec de Luc i Jean-Pierre Dardenne el dijous 2.**

Divendres 3 març / 19.00 h

Leçons d'une université volante

JEAN-PIERRE i LUC DARDENNE, 1982. Bèlgica. VOSC. 55'. Projectió en DCP.

El film presenta un seguit de retrats d'emigrants polonesos que viuen a Bèlgica. Aquest documental, realitzat per a la televisió, marca l'inici de l'interès dels Dardenne per la vida dels immigrants i connecta plenament amb els treballs posteriors dels cineastes sobre personatges socialment assetjats.

Regarde Jonathan/Jean Louvet son oeuvre

JEAN-PIERRE i LUC DARDENNE, 1983. Bèlgica. VOSC. 57'. Projectió en DCP.

Un retrat experimental sobre l'escriptor i dramaturg való Jean Louvet realitzat a semblança de la seva obra. Nascut el 1934, fill de miner, professor de francès, funda, després de les vagues del 1960, el Teatre Proletari de La Louvière, on munta les seves primeres obres. Un collage de converses, escenes de teatre, fàbriques metal·lúrgiques, música contemporània i esperances frustrades.

Diumenge 5 març / 19.00 h - Dimarts 7 / 21.30 h

Il court, il court, le monde

JEAN-PIERRE i LUC DARDENNE, 1987. Int.: Jean-Paul Dermont, John Dobrynine, François Duisinx, André Lenaerts, Carmela Locantore. Bèlgica. VOSC. 10'. Projectió en DCP.

Un realitzador de televisió, corre, a tot gas, entre el programa que prepara i Sophie, la dona que estima. Una sàtira sobre l'obsessió moderna per la velocitat que va significar el primer apropament a la ficció dels germans Dardenne.

Falsch

JEAN-PIERRE i LUC DARDENNE, 1987. Int.: Bruno Cremer, Jacqueline Bollen, Nicole Colchat, Christian Crahay, Millie Dardenne, Berangere Dautun. França-Bèlgica. VOSC. 82'. Projectió en DCP.

Joseph Falsch és un doctor jueu que va fugir als EUA el 1938 i ara, trenta anys després de la guerra, torna a Europa, on l'esperen tots els fantasmes del passat. El film es basa en una obra de René Kalisky, un dels més grans dramaturgs belgues. La densitat literària i els llargs monòlegs de l'obra no són obstacle perquè els germans Dardenne es beneficiïn de tota la força lírica d'aquest text amb els recursos propis del cinema. Una direcció excel·lent complementa les grans interpretacions, en què les tensions emocionals i internes eviten caure en el patetisme.

Divendres 10 març / 19.00 h - Diumenge 12 març / 19.30 h

Je pense à vous *Penso en tu*

JEAN-PIERRE i LUC DARDENNE, 1992. Int.: Robin Renucci, Fabienne Babe, Pietro Pizutti, Nathalie Uffner, Stéphane Pondeville. Luxemburg-França-Bèlgica. VOSC. 85'. Projectió en DCP

Bèlgica, 1980. A la riba del Mosa, les fàbriques d'una ciutat dedicada a la producció d'acer comencen a tancar l'una rere l'altra i deixen els treballadors al carrer. Un d'aquests aturats és Fabrice, que als seus 35 anys se sentia orgullós de la seva mestria en el domini del foc i l'acer, i ara té la sensació de veure's reduït a la inutilitat. La seva dona, Céline, intenta ajudar-lo a recuperar l'interès per la vida.

Divendres 10 març / 21.30 h

Lorsque le bateau de Léon M. descendit la Meuse pour la première fois

JEAN-PIERRE i LUC DARDENNE, 1979. Bèlgica. VOSC. 40'. Projectió en DCP.

"En aquesta segona part del tríptic sobre les lluites obreres i la memòria dels resistents, els germans Dardenne interroguen els testimonis de les grans vagues del 1960 a Bèlgica" (Jacqueline Aubenas).

Pour que la guerre s'achève, les murs devaient s'écrouler

JEAN-PIERRE i LUC DARDENNE, 1980. Bèlgica. VOSC. 52'. Projectió en DCP.

"Edmond ha estat l'editor d'un diari clandestí, un suport a la seva lluita, redactat pels obrers de les fàbriques Cockerill del 1961 al 1969. Un retrat deu anys després" (Jacqueline Aubenas).

Dimecres 15 març / 20.00 h - Divendres 17 març / 17.00 h

Le fils *El fill*

JEAN-PIERRE i LUC DARDENNE, 2002. Int.: Olivier Gourmet, Morgan Marinne, Isabella Soupart, Rémy Renaud, Nassim Hassaïni, Kevin Leroy. França-Bèlgica. VOSC. 103'. Projectió en DCP.

Un fuster ensenya l'ofici a joves problemàtics. Amb un d'ells l'uneix un succés del passat que va marcar per sempre la seva existència. Les grans interpretacions, sobretot la d'Olivier Gourmet (premi al millor actor del Festival de Cannes), enfrontat a un terrible dilema moral, i la tècnica prodigiosa amb què els germans Dardenne han regenerat el cinema realista introdueixen d'una manera sorprenent l'espectador en la tragèdia que viu el personatge, i fan d'aquest film un drama sec i dur que convida a reflexionar.

Dijous 16 març / 21.30 h

Le chant du rossignol

JEAN-PIERRE i LUC DARDENNE, 1978. Bèlgica. VOSC. 52'. Projecció en DCP

Un documental que recupera set veus, set rostres de la resistència antinazi a la ciutat valona de Lieja i els seus suburbis.

R... ne répond plus

JEAN-PIERRE i LUC DARDENNE, 1981. Bèlgica. VOSC. 55'

"Després dels seus treballs sobre els combats passats, els relats d'actors i testimonis refugiats en la memòria i la reflexió sobre la mitologia revolucionària, els Dardenne examinen l'actualitat, la del gran moviment de circulació de la paraula i d'una informació alternativa emesa per les ràdios lliures" (Jacqueline Aubenas).

Dimecres 22 març / 21.30 h - Dijous 23 març/ 17.00 h

L'enfant *El nen*

JEAN-PIERRE i LUC DARDENNE, 2005. Int.: Jérémie Renier, Déborah François, Jérémie Segard, Fabrizio Rongione. França-Bèlgica. VOSC. 95'. Projecció en DCP.

El film que va valer als germans Dardenne la seva segona Palma d'Or adopta el to de *thriller* i de crònica neorealista per explicar una història terrible de paternitat protagonitzada per una parella jove i enamorada dels suburbis marginals de Lieja. Sense additius artificials (música, maquillatge...) i amb una càmera més reposada que en els seus dos treballs immediatament anteriors (*Rosetta*, *Le fils*), els Dardenne dibuixen una societat devastada pel materialisme, la indiferència i la manca d'humanitat. Amb tot, la mirada dels cineastes deixa una escletxa a la redempció i acaba esdevenint un camí espiritual paral·lel al traçat per Bresson.

Divendres 24 març / 21.30 h - Diumenge 26 març / 19.00 h

Le silence de Lorna *El silenci de Lorna*

JEAN-PIERRE i LUC DARDENNE, 2008. Int.: Arta Dobroshi, Jérémie Renier, Olivier Gourmet, Fabrizio Rongione, Alban Ukaj, Morgan Marinne, Anton Yakovlev. Itàlia-França-Bèlgica-Alemanya. VOSC. 105'. Projecció en DCP.

Després d'un matrimoni de conveniència amb un drogoaddicte, Lorna, una noia albanesa, està a punt d'aconseguir la nacionalitat belga. El pla és del seu xicot i inclou també provocar una sobredosi al noi belga perquè Lorna quedi vídua i pugui casar-se amb un rus que també vol obtenir la nacionalitat belga. Premi al millor guió al Festival

de Cannes.

Dissabte 25 març / 19.00 h - Dimarts 28 juny / 21.30 h

Le gamin au vélo *El niño de la bicicleta*

JEAN-PIERRE i LUC DARDENNE, 2011. Int.: Cécile De France, Thomas Doret, Jérémie Renier, Fabrizio Rongione, Egon Di Mateo, Olivier Gourmet. Itàlia-França-Bèlgica. VOSE. 87'. Projectió en DCP

Un nen a qui el pare ha ingressat en un centre de menors fa amistat amb una perruquera que li dona l'afecte que tant necessita. Amb el seu film més lluminós i positiu, els germans Dardenne llancen un míssil contra l'individualisme de la societat actual en una història senzilla perfectament coherent amb la resta de la seva filmografia i en la qual els protagonistes han de prendre decisions morals complexes. El film perllonga l'idil·li del tàndem amb el Festival de Cannes, que el va recompensar amb el Gran Premi del Jurat.

Dimecres 29 març / 18.30 h - Divendres 31 març / 22.00 h

Deux jours, une nuit *Dos días, una noche*

JEAN-PIERRE i LUC DARDENNE, 2014. Int.: Marion Cotillard, Fabrizio Rongione, Pili Groyne, Simon Caudry, Catherine Salée, Batiste Sornin, Alain Eloy. Itàlia-França-Bèlgica. VOSE. 95'. Projectió en DCP

Una empresa planteja un dilema als seus treballadors: o acomiaden una treballadora amb depressió o deixen de cobrar la paga extraordinària. La noia intentarà convèncer els col·legues que renunciïn a la prima. "Els Dardenne parlen de la moral del món laboral i de les estratègies capitalistes per tal de posar en crisi la confiança en l'altre, de la destrucció de la solidaritat obrera i de la convivència. A part de tot això, també reivindiquen la importància del vot com a factor fonamental de la democràcia i del dret a decidir" (Àngel Quintana). Marion Cotillard va guanyar el premi a la millor actriu europea.

Més informació: www.filmoteca.cat

Barcelona, 27 de març 2017